

Futbolculara Yeni Diz

Dizlerine yedikleri tekmeler sonucu profesyonel yaşamları tehlikeye giren futbol yıldızları, İsraili araştırmacıların kırık dokusunu korumak için geliştirdikleri bir teknikle yepyeni dizlere kavuşabilecekler. Futbol ve sürat koşusu gibi sporlarda dizlere, tekme, çarpma, bükülme gibi dış etkenler olmasa bile aşırı yük biniyor ve bu da dizkapağına yastık görevi yapan kırıkdağın zarar görmesine yol açıyor. Gerçi yırtılmış ya da biçimini kaybetmiş kırıkdağ ameliyatla alınabiliyor, ama hastaya bir daha düzenli olarak spor yapmaması tembihleniyor. Bazı hallerdeyse kırıkdağ tümüyle bir plastik implantla değiştiriliyor. Ama Zerin'deki Assaf-Harofeh Tıp Merkezi'nden Dror Robinson'a göre "eğer 70 yaşındaysanız bunun önemi yok; ama implant takı-

lacak olanlar genç oyuncularla, bir süre sonra yıpranan bu yapıyı değiştirmesi için yeni ameliyat gerekiyor."

Gerçi bir yöntem hasarlı dizi, bir vericiden alınan kırıkdağ ve bağlı olduğu kemikle değiştirmek. Ama burada da sorun, kısa ömürlü olan kırıkdağ, hastalık ve bağışıklık tepkileri için teste tabi tutarken canlı olarak koruyabilmek. Robinson ve Tel Aviv Üniversitesi'nden bazı meslektaşları, bunun için bir çözüm geliştirmişler. Vericiden alınan kırıkdağ ve kemiği, besleyici bir sıvıyla

dolu bir kaba yerleştirerek üzerinde düzenli aralıklarla değişip, normal bacak dokuların alışık olduğu kuvvetleri taklit eden bir basınç uygulamışlar. Hem kemik, hem de kırıkdağ, basınçlı ve gıdalı ortamlarında gelişmelerini sürdürmüşler. Robinson, "bu yöntemle parçalar depolanıp ameliyat için gerekli olana kadar korunabilir" diyor.

New Scientist, 2 Eylül 2000

Herpes'e Karşı Aşı ve 'İlaç'

Herpes bedende kaşıntılı yaralar oluşturan virütik bir hastalık. Aslında pek çok insan, bu hastalıkla birlikte yaşamayı öğrenmiş durumda. Ancak Kanada'nın Toronto kentinde düzenlenen Mikroparla Mücadele Araçları ve Kemoterapi Disiplinlerarası Konferans'ta sunulan bildirilerde, bu hastalıkla mücadele konusunda umut verici yöntemler açıklandı. Genellikle cinsel temasla bulaşan herpesin iki türü var. Herpes Simplex 1 (HSV-1) denen türü, bedende egzama benzeri yaralar açarken, Herpes Simplex 2 (HSV-2), genital organlarda çibanımsı kesecikler ve ateş yapıyor ve bulaştığı insanda birçok kez gerileyip sonra tekrar ortaya çıkabiliyor. HSV-2 anneden yeni doğan çocuğa geçtiğindeyse

körlüğe, hatta ölüme neden olabiliyor.

Hastalık, genellikle yavaş seyrettiğinden ve semptomları sonradan ortaya çıktığından çiftler farkında olmadan hastalığı birbirlerine bulaştırabiliyorlar. ABD'de nüfusun beşte birinin Herpes virüsü taşıdığı sanılıyor. Konferansa sunulan bildirilerden birinde SmithKline Beecham ilaç firmasının oluşturduğu uluslararası bir araştırma ekibinin, HSV-2'ye karşı bir aşı geliştirdiği ve insan denekler üzerinde başarıyla denendiği açıklandı. Aşı, virüsün hastalık yapan dış kabuğundan alınan bir proteinle yapılmış. Ancak bir iki kusuru var: Erkeklerde işe yaramadığı gibi, HSV-1 virüsü taşıyan kadınlarda da herhangi önleyici bir etki yapmıyor.

Ancak aşının çare olmadığı HSV-1 hastalarının imdadına kırmızı şarap yetişiyor! Bu haberin iyi tarafı. Kötüyseniz, şarabın içilmeyip yaraya sürülecek olması... Araştırmacıları şaraba yönelten etken, kalp hastalıklarına karşı belli ölçüde koruma sağladığı düşünülen, trihidroksitilben sınıfından res-

veratrol adlı bir bileşik. ABD Roostown'daki Kuzeydoğu Ohio Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden John Docherty ve arkadaşları, DNA sentezini önlediğini duyduklarında resveratrol ile ilgilenmeye başlamışlar. Ekip, resveratrol'un stil-5 denen hafifçe değişik bir türünü üretmiş. Bileşik, virüslerin kopyalanmasını %99.9 oranında engellemiş. Docherty, bir jel haline getirilmiş ilacın, HSV-1'in semptomları belirmeye başlayınca yara üzerine sürülebileceğini, ayrıca HSV-2 bulaşmasını önlemek içinde prezervatiflerin üzerine sürülebileceğini söylüyor.

New Scientist, 23 Eylül 2000

